

شهبانوی جهان

سیره سیاسی اجتماعی حضرت زینب

نویسنده:

اسماء شهبانی مشکانی

www.ketab.ir

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

سرشناسه	:	شهبانی مشکاتی، اسماء، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور	:	شهبانوی جهان سیره سیاسی اجتماعی حضرت زینب سلام‌الله علیها/ نویسنده اسماء شهبانی مشکاتی
مشخصات نشر	:	رویش بهاری، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	:	۱۱۷ ص؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
شابک	:	۰ - ۹۳ - ۴۸۷۱ - ۶۲۲ - ۹۷۸.
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیا
موضوع	:	زینب(س) بنت علی (ع)، ۶ - ۶۲ق.
موضوع	:	Zeynab, Bent Ali
موضوع	:	زینب(س) بنت علی(ع)، ۶ - ۶۲ق. - دیدگاه های سیاسی و اجتماعی
موضوع	:	Zeynab, Bent Ali - Political and social views
رده‌بندی کنگره	:	BP ۵۲/۷/۹
رده‌بندی دیویی	:	۲۹۷/۹۷۴
شماره کتاب‌شناسی ملی	:	۹۹۲۰۴۹۷

شهبانوی جهان

عنوان: شهبانوی جهان - سیره سیاسی اجتماعی حضرت زینب(س)

نویسنده: اسماء شهبانی مشکاتی

طراح جلد: گروه طراحی پلکان

ناشر: رویش بهاری

مدیر تولید: امیر حیدری

شابک: ۰ - ۹۳ - ۴۸۷۱ - ۶۲۲ - ۹۷۸.

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شناسه: ۱۵۱۹

نوبت چاپ: اول زمستان ۱۴۰۳ ۱۴۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تهران، خیابان انقلاب، پلاک ۱۲۷۸، واحد ۹ - تلفن: ۳۶۶۳۱۳۸۷ - همراه: ۰۹۳۹۸۱۰۵۹۹۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	پیشگفتار.....
۵	مقدمه.....

فصل اول

کلیات

۱۱	شهبانوی جهان.....
۱۴	معناشناسی.....

فصل دوم

زمینه‌های مؤثر در سیره حضرت زینب علیها السلام

۱۹	شرایط زندگی حضرت زینب سلام‌الله‌علیها.....
۲۲	بررسی زمینه‌های تربیتی حضرت زینب سلام‌الله‌علیها.....
۲۴	حضرت زینب کبری و حضرت رسول صلی‌الله‌علیه و آله و سلم.....
۲۵	حضرت زینب سلام‌الله‌علیها و مادرش زهراى بتول.....
۲۷	زینب کبری و پدر گرامیش علی بن ابی‌طالب علیه‌السلام.....
۳۰	حضرت زینب سلام‌الله‌علیها و برادر بزرگوارش امام حسن علیه‌السلام.....
۳۳	حضرت زینب سلام‌الله‌علیها و برادر بزرگوارش امام حسین علیه‌السلام.....
۳۵	زینب سلام‌الله‌علیها و ام‌ایمن.....

فصل سوم

بررسی سیره حضرت زینب علیها السلام در خانواده

۳۹	سیره خانوادگی.....
۴۰	بررسی جایگاه ایشان در نقش همسری.....
۴۳	بررسی جایگاه ایشان در نقش مادری.....

فصل چهارم

بررسی سیره حضرت زینب علیها السلام در حوزه اجتماعی

- ۴۹..... سیره اجتماعی
- ۵۰..... توجه به خداوند در حوزه اجتماعی
- ۵۳..... مسئولیت‌پذیری
- ۵۵..... ارتقاء فرهنگ اسلامی و انتقال آن به نسل جوان

فصل پنجم

بررسی سیره حضرت زینب علیها السلام در حوزه سیاسی

- ۷۱..... سیره سیاسی
- ۷۳..... ولایتمداری در حادثه کربلا
- ۷۶..... داشتن شجاعت و دلیری در عرصه سیاسی
- ۸۰..... پاسداشت از عدالت در راه دین و سیاست
- ۸۳..... جهاد و سخت‌کوشی در امور سیاسی
- ۸۶..... ظلم‌ستیزی و افشای ماهیت دشمن در صحنه سیاست
- ۸۹..... تجلی حق در امور سیاسی
- ۹۲..... احیای امر به معروف و نهی از منکر در دفاع از دین
- ۹۴..... داشتن بصیرت و بینایی در اقدامات سیاسی
- ۹۹..... داشتن شرح صدر در مقابله با مسایل سیاسی
- ۱۰۲..... شناخت کافی از هدف و ایمان به آن داشتن در حوزه سیاست
- ۱۰۵..... ترجیح رضای الهی در نهضت عاشورا
- ۱۰۶..... تجلی ایثار در صحنه سیاست
- ۱۰۸..... استقامت و پایداری در راه دین
- ۱۱۲..... سخن پایانی
- ۱۱۶..... فهرست منابع

پیشگفتار

کتاب حاضر سیره اجتماعی حضرت زینب - سلام الله علیها - را به عنوان یکی از الگوهای کامل و جامع بشریت به روش توصیفی تحلیلی پرداخته است. رسیدن به هدف نهایی که همان کمال زن مسلمان است جز از طریق الگوی صحیح و جامع و کامل مسیر نمی‌باشد. با بررسی‌های انجام شده در سیره اجتماعی حضرت زینب - سلام الله علیها - این نکته به دست می‌آید که آن حضرت در سایه تربیت علوی و نبوی نسبت به دفاع دین و ولایت از هیچ کوششی دریغ نکردند. ایشان با شناسایی هدف و آگاهی از تمام موانع در هر شرایط و زمان و مکان به سوی هدف اصلی خود به سوی تعالی و بالندگی جامعه گام برداشتند. حضرت زینب - سلام الله علیها - در خانواده با حفظ جایگاه همسری خود و رعایت اصولی نظیر حفظ عفت خود و شوهر و پنهان نداشتن‌ها و ایجاد آرامش و... و با حفظ جایگاه مادری خویش در طول دوران بارداری و شیردهی و تربیت فرزند با سرمایه ایمان و عفاف به تربیت افراد ولایت‌مدار و صالح پرداختند. و در فضای بزرگ‌تر، یعنی اجتماع و سیاست با حفظ شئون اسلامی و با بهره‌گیری از اصولی نظیر توجه به خداوند در تمام عرصه‌های زندگی مسئولیت‌پذیری، اجرای احکام اسلام، و ولایت‌مداری و عدالت‌محوری و ترجیح رضای الهی و... به دفاع از دین اسلام و امام زمان خود پرداختند و در نهایت ایشان با برنامه‌های منظم و حساب شده توانستند پیام حماسه حسینی که همان احیای سنت دین مبین اسلام است به جهانیان برسانند و آن‌ها را برای انقلاب علیه ستم آماده کند؛ بنابراین اگر حضرت زینب - سلام الله علیها - در جامعه زمان خود (کربلا) نبود فریاد امام حسین در همان جا خاموش می‌شد و یزید به هدف خود می‌رسید.

مقدمه

اسلام به عنوان یک مکتب فراگیر ویژگی‌های منحصر به فرد خود را دارد و در زمینه‌ی ادای حقوق زن و مرد و حضور سیاسی آنها در صحنه اجتماع به گونه‌ای برخورد می‌کند که حقی از کسی تضییع نمی‌شود لکن همواره بر حفظ شئونات زن تأکید دارد و با حضور او در اجتماع و سیاست مخالف نیست. با نگاهی گذرا به تاریخ اسلام و بررسی زندگی زنان نامدار همچون حضرت زهرا - سلام‌الله‌علیها - بحث ما در رابطه با زن و حقوق او در اسلام روشن می‌شود؛ چون که او در محیط خانه نمونه‌ی اعلا‌ی یک زن خانه‌دار بود و در اداره‌ی خانواده و تربیت فرزندان از ظریف‌ترین مسائل تربیتی غفلت نمی‌کرد و همچنین در محیط جامعه، مظهر یک فرد مسئول در مقابل سرنوشت مردم بود و طنین فریاد او همواره بر علیه منحرفین و غاصبین خلافت بلند بود.

شخصیت برجسته دیگری که حق او در تاریخ اسلام به خوبی ادا نشده است سفیر کربلا، حضرت زینب - سلام‌الله‌علیها - است. به تحقیق بررسی ابعاد سرتاسر حماسه و افتخارآمیز سفیر کربلا مهر باطلی بر مکتوبات نویسندگان مزدوری است که زن مسلمان را محصور در چادر و اسیر در کنج خانه می‌دانند. حضور حضرت زینب - سلام‌الله‌علیها - در عظیم‌ترین حادثه خونین کربلا جایی برای تأمل و سؤالات شبهه‌آمیز نگذاشته است این واقعیت را نباید فراموش کرد که زن امروز از معاملات ناجوانمردانه‌ی نظام‌های حاکم و نوع نگرش و برخورد محافل قدرت استعمار، از بی‌احترامی‌ها و لجن‌مال کردن شخصیت خود

ناراحت است و او کسی را می‌خواهد که سرمایه‌های از دست‌رفته‌اش را به او بازگرداند و راه و رسم زندگی درست و آزموده شده به او نشان دهد. به عبارتی تشنه الگوست. الگویی که در او ایجاد انگیزه کند و او را هدایت کند. همه نیازمندی‌های زن امروز در زندگی پربار زینب کبری نهفته است. چراکه ایشان معنی شخصیت و ارزش و تفسیر احترام است. نام او و مطالعه سیره‌ی ایشان نه تنها زنان را بلکه مردان را نیز به میدان جهاد می‌خواند. مطالعه سیره این بانوی بزرگوار؛ در همه اعصار می‌تواند به رشد و بالندگی جامعه و نظام‌های اجتماعی و سیاسی کمک کند و چراغ هدایتی برای همه نسل‌ها باشد؛ بنابراین می‌توان گفت آنچه که حضرت زینب - سلام‌الله‌علیها - به جامعه بشر عرضه کرده است با تغییر نظام‌های سیاسی دگرگون نمی‌شود و متعلق به همه تاریخ و همه نسل‌ها و شخصیت‌های حق‌طلبانه است.

لذا با در نظر گرفتن این مهم، پژوهش حاضر با عنوان سیره اجتماعی حضرت زینب - سلام‌الله‌علیها - مشتمل بر پنج بخش است که مباحث ذیل در آن مورد بررسی قرار گرفته است:

فصل اول: حاوی کلیات بحث می‌باشد و فصل دوم تحت عنوان نگاهی کوتاه و گذرا به زندگانی حضرت زینب - سلام‌الله‌علیها - که شامل شرایط زندگی حضرت و بررسی زمینه‌های تربیتی ایشان که شامل نقش خانواده تحت عنوان حضرت زینب و پیامبر گرامی اسلام و مادرش زهرا ی بتول و پدرش علی بن ابی‌طالب و برادران بزرگوارش حسنین - علیهم‌السلام - و همچنین ام‌ایمن است.

در فصل سوم: بررسی سیره خانوادگی حضرت زینب - سلام‌الله‌علیها - که شامل بررسی جایگاه ایشان در نقش همسری و بررسی جایگاه ایشان در نقش مادری مطرح شده است.

و پس از بررسی سیره خانوادگی حضرت زینب حضرت زینب - سلام‌الله‌علیها - در فصل بعد (فصل چهارم) بررسی سیره اجتماعی ایشان تحت عنوان توجه به خدا در حوزه اجتماعی، مسئولیت‌پذیری، ارتقا فرهنگ اسلامی و انتقال آن به نسل جوان تحت عنوان مرجعیت دینی و حجاب و عفاف، نقش مفسر و مبلغ دین تلاش در جهت ترویج ساده‌زیستی و تلاش در جهت انتقال فرهنگ عاشورا و همچنین کوشش در جهت احیای سنت نبوی تبیین شده است.

و در فصل آخر بررسی سیره حضرت زینب - سلام‌الله‌علیها - در حوزه سیاسی که شامل ولایت‌مداری، دانش شجاعت و دلیری، پاسداشت از عدالت در راه دین، جهاد و سخت‌کوشی، ظلم‌ستیزی و افشای ماهیت دشمن، تجلی حق در صحنه‌های سیاست، احیای امر به معروف و نهی از منکر در دفاع از دین، داشتن بصیرت و بینایی، داشتن شرح صدر، شناخت کافی از هدف و ایمان کامل به آن، داشتن ترجیح رضای الهی، تجلی ایثار در نهضت عاشورا و امور سیاسی، استقامت و پایداری در راه دین ذکر شده است.

امید است که این کتاب مورد لطف و عنایت مولایمان صاحب‌الزمان و صاحب این کتاب قرار بگیرد و چراغی پر نور برای همه کسانی که رسالت زینبی را بر دوش خود احساس می‌کنند واقع شود و این حقیر را از دعای خیرشان بی‌نصیب نفرمایند.

«ان شاء الله»